

Проведено контент-аналіз додатку до наказу МОНМСУ № 553 від 09. 06. 2011 р. "Про підсумки Всеукраїнської естафети педагогічних інновацій "Нові горизонти української школи". Представлено в зручному вигляді для запозичення в роботі кращі, з точки зору учасників регіональних делегацій, інновації в середній і дошкільній освіті регіонів України.

Проведен контент-аналіз приложения к приказу МОНМСУ № 553 от 09. 06. 2011 г. "Об итогах Всеукраинской эстафеты педагогических инноваций "Новые горизонты украинской школы". Представлены в удобном для заимствования в работе виде лучшие, с точки зрения участников региональных делегаций, инновации в среднем и дошкольном образовании регионов Украины.

A content analysis of the annex of the MESYSU Order № 553 dated 09.06.2011 "On the results of the Ukrainian Relay of Pedagogical Innovations "New Horizons of the Ukrainian school". Presented in a convenient form for borrowing the best, from the point of view of the regional delegations members, innovations in the secondary and preschool education through regions of Ukraine.

УДК 37.014.5

БЛІЦ-АНАЛІЗ ПЕДАГОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ: ЗА ПІДСУМКАМИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ЕСТАФЕТИ "НОВІ ГОРИЗОНТИ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ"

О. В. Стоцька

З метою вивчення та впровадження інноваційних форм роботи, спрямованих на розвиток загальної середньої та дошкільної освіти відповідно до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 28.03.2011 № 286 протягом квітня – травня 2011 р. проведено естафету, яка складалася з двох етапів: першого – відвідування регіональною делегацією іншої області та другого – прийом делегації освітян із визначеного в наказі регіону.

Очікувані результати: отримання та узагальнення інформації про досвід роботи регіональних управлінь освіти і науки, закладів освіти щодо організації дослідно-експериментальної роботи педагогічних колективів, здійснення контрольної-аналітичної діяльності, впровадження сучасних педагогічних інновацій у навчально-виховний процес, організації планування роботи та поповнення загальноукраїнської скарбнички інновацій.

В інформаційно-аналітичній записці Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України "Про підсумки Всеукраїнської естафети педагогічних інновацій "Нові горизонти української школи" зазначається: "До складу делегації входили керівники регіональних управлінь освіти, їх заступники, які за своїми посадовими обов'язками відповідають за розвиток загальної середньої та дошкільної освіти регіону, спеціалісти управління, відповідальні за діяльність загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладів, начальники управління/відділу освіти міської та районної державних адміністрацій, директор загальноосвітнього закладу, завідувач дошкільного навчального закладу, представники регіонального інституту післядипломної педагогічної освіти та регіональної освітянської преси.

Підбиваючи підсумки перебування в інших областях, регіональні делегації за "круглим столом" обмінювалися думками щодо шляхів інноваційного розвитку загальної середньої та дошкільної освіти, виконання завдань, визначених рішенням підсумкової колегії Міністерства від 20 серпня 2010 р., та перспективних планів упровадження інновацій у навчальний процес. Крім того, керівники делегацій та представники Міністерства взяли участь у брифінгах та прес-конференціях для регіональних ЗМІ.

Учасники естафети зазначили, що проведення першої Всеукраїнської естафети педагогічних інновацій "Нові горизонти української школи" стало змістовним заходом, який дав можливість ознайомитися з кращими інноваційними регіональними проектами. Це сприятиме впровадженню нових ідей у практичну діяльність.

Як результат обміну досвідом, майже всі регіони підписали Угоди про співробітництво, що спрямовані на розвиток освітніх систем із застосуванням сучасних педагогічних технологій. На сьогодні регіональні управління освіти почали розробляти плани спільних заходів щодо виконання двосторонніх угод."

Підсумки Всеукраїнської естафети на Полтавщині

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 286 про проведення Всеукраїнської естафети педагогічних інновацій у Полтавській області 11-13 травня

перебувала делегація освітян із Івано-Франківської області.

Гості побували в освітніх закладах Полтавського, Миргородського, Диканського, Шишацького районів та м. Полтави. Тут їм було представлено інноваційний досвід упровадження обласної програми "Школа майбутнього" в Полтавському обласному ліцеї-інтернаті для обдарованих дітей сільської місцевості імені А. С. Макаренка; роботи з обдарованою молоддю у Шишацькій обласній гімназії-інтернаті для обдарованих дітей; створення здоров'язбережувального освітнього простору та впровадження методики Марії Монтесорі в контексті реформування дошкільної освіти у спеціалізованому навчально-виховному комплексі № 10 м. Полтави. За сприяння ГУОН Полтавської ОДА відбулися зустрічі з начальниками відділів освіти названих районів.

Цілу низку інновацій системи освіти Полтавщини, які гості не змогли побачити за короткий час візиту, представлено в дайджесті "Нові горизонти освіти України у Полтавській області", яку підготували у ПОПППО спеціально до візиту франківських колег¹.

Гостям презентували роботу Головного управління освіти і науки Полтавської ОДА, Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського, провели екскурсію Полтавою, музеями історії освіти області та А. С. Макаренка у с. Ковалівці.

Підсумував візит "круглий стіл" у Головному управлінні освіти і науки Полтавської ОДА з питань інновацій в управлінській діяльності та 13 травня 2011 р. "круглий стіл" у ПОПППО щодо результатів презентації освіти Полтавщини для делегації Івано-Франківщини в рамках Всеукраїнської естафети педагогічних інновацій, участь у якому взяли начальник відділу початкової та дошкільної освіти департаменту загальної середньої освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту Панасюк Тамара Вікторівна, делегація освітян Івано-Франківської області, керівники Головного управління освіти і науки Полтавської ОДА, ректорат та працівники Полтавського ОПППО, представники ЗМІ. Ректор ПОПППО Віталій Володимирович Зелюк привітав учасників "круглого столу", наголосив на важливості співпраці між освітянами різних регіонів України.

Повідомляючи про результати Всеукраїнської естафети педагогічних інновацій "Нові горизонти української школи", представник міністерства високо оцінила досвід Полтавщини зі створення моделей Школи майбутнього; зі свого боку, учасники естафети подякували Міністерству освіти, молоді та спорту в особі Т. В. Панасюк за організацію такої форми освітянської співпраці. За словами керівника прикарпатської делегації, першого заступника начальника головного управління освіти і науки Івано-Франківської облдержадміністрації Івана Васильовича Будзака, "започаткування естафети – це добра справа, адже живим оком можна побачити більше, ніж із публікацій".

У подальшому перебігу "круглого столу" гості ознайомилися з основними ідеями і планами, над упровадженням яких у школах області працює ПОПППО².

Значний інтерес, а почасти й здивування присутніх викликав виступ І. В. Будзака, адже гість повідомив про приклади досвіду освіти Івано-Франківщини, які не мають аналогів в Україні. Наприклад, у Прикарпатті цілковито збережено мережу МНВК, які зараз є дуже популярні серед школярів. Захоплення полтавців викликав факт, що в Івано-Франківській області за роки незалежності збудовано 134 школи.

Івано-франківська делегація у ПОПППО

Фрагмент "круглого столу"

Начальник відділу початкової та дошкільної освіти департаменту загальної середньої освіти МОНМСУ Т. В. Панасюк високо оцінила досвід Полтавщини зі створення моделей Школи майбутнього. Зліва направо: Т. В. Панасюк (МОНМСУ); І. В. Будзак (ГУОН Івано-Франківської ОДА); С. В. Горбаньова (ГУОН Полтавської ОДА)

Академік В. Р. Ільченко дарує івано-франківцям видання з педтехнології "Довкілля"

¹ Із дайджестом "Нові горизонти освіти України у Полтавській області" можна ознайомитися на С. 31-59 цього номера "ПМ".

² Детальніше читайте, будь ласка, у статті В. В. Зелюка в цьому номері "ПМ" (С. 30)

Виступає перший заступник начальника ГУОН Івано-Франківської держадміністрації І. В. Будзак

Обмін досвідом між представниками дошкілля Полтавщини й Франківщини

Зацікавлений діалог тривав і після "круглого столу"

Ці та інші успіхи, за словами І. В. Будзака, стали можливі завдяки Програмі розвитку освіти Івано-Франківщини на 2002 – 2015 роки. У результаті реалізації програми значно поліпшено динаміку результатів команди Івано-Франківщини на IV етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад: діє система матеріального стимулювання (призери олімпіад отримують упродовж року щомісячні стипендії 600 грн, а педагоги, які їх підготували, – щомісячну надбавку обсягом 50 % окладу з бюджету ОДА та обласної ради); покращено якість харчування, забезпечення шкіл теплом, стан забезпечення шкіл комп'ютерами; багато коштів виділяється на програму "Спортивний зал", у рамках якої будуються спортивні зали ангарного типу.

У планах франківців – створення Освітнього порталу на допомогу вчителям. Колеги готові поділитися з полтавцями успішним досвідом моніторингу знань учнів через Інтернет, активного проведення учнівських Інтернет-конференцій, запропонували організувати Інтернет-конференції з полтавськими педагогами, аби продовжити розпочате у перебігу естафети спілкування.

Під час обговорення почутого полтавці висловлювалися про те, що варто придивитися до методики підтримки вчителів, яка діє в Івано-Франківській області, цікавилися, як саме вдалося колегам збудувати більше ніж сотню нових шкіл.

Наступним етапом "круглого столу" став обмін інноваціями в галузі видання педагогічної літератури. Кожен із франківців отримав пакет видань Полтавського ОШПО, натомість І. В. Будзак подарував колективу ПОШПО кілька науково-методичних видань народознавчої та історичної тематики.

Особливий інтерес викликала тема підручників з історії рідного краю, тим паче що в залі були присутні автор посібника "Історія Прикарпаття", завідувач відділу суспільних дисциплін лабораторії суспільно-філологічних дисциплін Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Острівський Валерій Васильович та автор навчально-методичного комплексу, який включає серію підручників "Історія Полтавщини" для 6 – 11 кл. загальноосвітньої школи, керівник Центру дослідження історії Полтавщини Полтавської облдержадміністрації Білоусько Олександр Андрійович. "Історія рідного краю – це канати, які зв'язують нас у єдине ціле", – сказав Олександр Андрійович,

а його думку про актуальність підручників такого штибу підтримав франківський колега. Гостей "круглого столу" зацікавила видавнича інновація полтавських освітян – створення під керівництвом О. А. Білоуська 12-томної "Полтавіки. Полтавської Енциклопедії", унікальність якої, зокрема, в тому, що вписує в історичний контекст краю досвід сучасників – видатних полтавців.

Спілкування творчих особистостей із Івано-Франківська та Полтави не обмежилось самим заходом, адже діалог тривав і після "круглого столу". Завдяки такому зацікавленому спілкуванню кожен учасник отримав позитивний заряд натхнення для майбутньої праці, знайшов одnodумців та взірцевий досвід.

Найцінніше із цього досвіду узагальнено в інформаційно-аналітичній записці МОНМСУ "Про підсумки Всеукраїнської естафети педагогічних інновацій "Нові горизонти української школи".

Аналіз педагогічних інновацій української освіти

За підсумками естафети департаментом загальної середньої та дошкільної освіти укладено інформаційно-аналітичну записку "Про підсумки Всеукраїнської естафети педагогічних інновацій "Нові горизонти української школи". (Додаток до наказу МОНМСУ № 553 від 09.06.2011р.). Ці матеріали будуть використані під час підготовки підсумкової колегії Міністерства з питань розвитку загальної середньої та дошкільної освіти у 2010/2011 навчальному році та завдань на 2011/2012 навчальний рік. При розробленні плану роботи департаменту загальної середньої та дошкільної освіти на 2012 рік будуть передбачені заходи, спрямовані на вивчення та узагальнення інноваційних форм роботи в регіонах.

Для зручності сприймання і встановлення номенклатури інновацій у дошкільній і за-

гальній середній освіті України текст "Інформаційно-аналітична записка за підсумками проведення Всеукраїнської естафети педагогічних інновацій "Нові горизонти української школи" (www.mon.gov.ua/images/.../09.../553.doc) подається у вигляді таблиці на С. 23–29.

За цим бліц-аналізом педагогічних інновацій української освіти можна встановити основні тенденції розвитку їх системи:

1. Области – лідери за кількістю інновацій, представлених у тексті інформаційно-аналітичної записки: Миколаївська, Одеська. В ар'єргарді – Житомирська, Тернопільська (Діаграма 1).

2. За результатами проведеної естафети найбільш численними групами інновацій у дошкільній і середній освіті є чотири: ІКТ; профільне навчання; розвиток обдарованих дітей; національне, естетичне виховання, міжкультурна освіта. Найменш численною – позакласна робота і впровадження проектно базованої навчальної діяльності. Довідка подає 23 приклади позитивного досвіду у сфері підвищення престижу праці вчителя та післядипломної освіти (Діаграма 2).

"Технології інклюзивної освіти та інформаційно-комунікаційні технології впроваджуються в кожному регіоні. В усіх регіонах запроваджуються інновації щодо підвищення престижу праці вчителя, післядипломної освіти та підвищення кваліфікації педагогічних працівників", – пишуть автори записки, хоча текст документа таких підтверджень не містить.

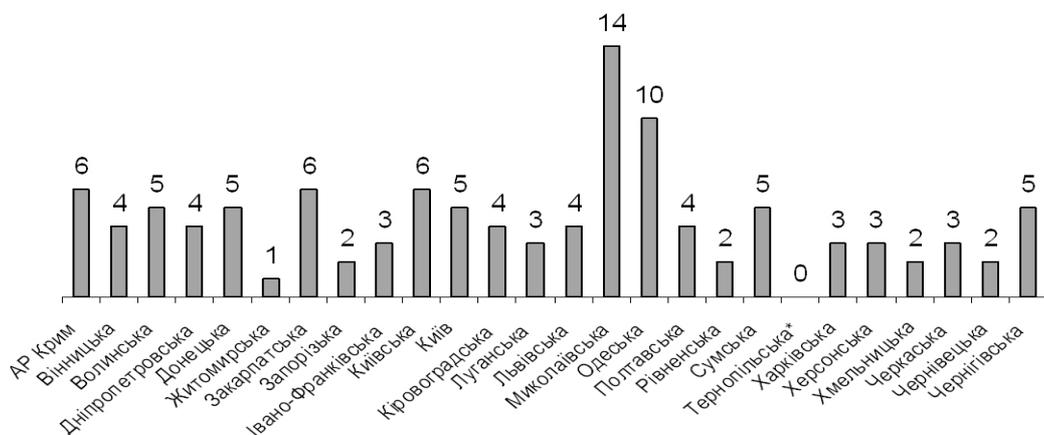
3. Низка інновацій не має аналогів в інших регіонах (тобто естафета виявила справді "родзинки" інноваційного досвіду на місцевому рівні):

- ♦ Інтелектуальні олімпіади для старших дошкільників (Мукачеве).
- ♦ Моніторингові дослідження навчальних досягнень учнів в on-line режимі (Івано-Франківська обл.).
- ♦ Профільне навчання за індивідуальними освітніми траєкторіями в авторських школах М. П. Гузика (Одеська обл.) та Г. Матвєєвої (Миколаїв).
- ♦ Освітнє середовище для розвитку обдарованості (гімназія біотехнологій № 177 м. Києва).
- ♦ Учнівські археологічні дослідження в рамках навчальної практики за сприяння наукових установ (Полтавська обл.).

Не завжди з повідомлення видно, у чому полягає інноваційність:

- ♦ Реалізація міжнародних проектів у навчальних закладах (Львівська обл.).
- ♦ Реалізація регіональних освітянських програм (Закарпатська обл.).
- ♦ Регіональні експериментальні педагогічні майданчики (Луганська обл.).
- ♦ Створення банку даних на кожного учня (Київська обл.).
- ♦ Створення належної матеріально-технічної бази шкіл-інтернатів (Дніпропетровська обл.).
- ♦ Упровадження альтернативних педагогічних систем (Школа-гімназія № 6 м. Вінниці).
- ♦ Альтернативні форми надання дошкільної освіти (Хмельницька обл.).
- ♦ Фінансування обласною владою програм розвитку освіти (Рівненська обл.).
- ♦ Удосконалення мережі дошкільних навчальних закладів, Центрів розвитку дитини та приватних закладів освіти (Житомирська обл.).

У таблиці-переліку інновацій ми не вмістили розділ про родзинки в управлінні освітою, оскільки в тексті записки не ясно сформульовано всі повідомлення на тему впровадження нових технологій управління освітою:

* унаслідок нечіткого формулювання досвіду Тернопільської області: "Досвід виховної роботи педагогів Тернопільщини буде поглиблено вивчено, адаптовано та впроваджено в систему освіти Дніпропетровської області. ... В основу реформування системи освіти Тернопільщини відповідно до Національної доктрини покладена духовність".

Діаграма 1. Кількість інноваційних форм роботи, представлених у тексті інформаційно-аналітичної записки МОНМС за результатами естафети

♦ Квадрант-аналіз як форма управлінського аналізу для розвитку системи моніторингу якості освіти та організації освітнього маркетингу (Департамент з гуманітарних питань Харківської міськради, науково-методичний педагогічний центр).

♦ Перехід з режиму функціонування закладу в режим розвитку (Хмельницький ліцей № 17).

♦ Планування основних напрямів розвитку закладу згідно з Концепцією розвитку (Сумський НВК: загальноосвітня школа І ст. – дошкільний навчальний заклад № 11 "Журавонька").

♦ Інновації в управлінській діяльності (Рівненська обл.).

♦ Інноваційні технології навчального процесу (спіралеподібна система, сходинкова система [...]) (Кам'янець-Подільський ліцей).

♦ Школа професійної майстерності "Азбука управління" (поєднання адміністративного контролю, моніторингу, прогнозування діяльності кожного навчального закладу та координації навчально-виховного процесу в них. Підвищення кваліфікації керівників з основ управлінської майстерності, маркетингу) (ГУОН Чернівецької облдержадміністрації та місцеві органи управління освітою).

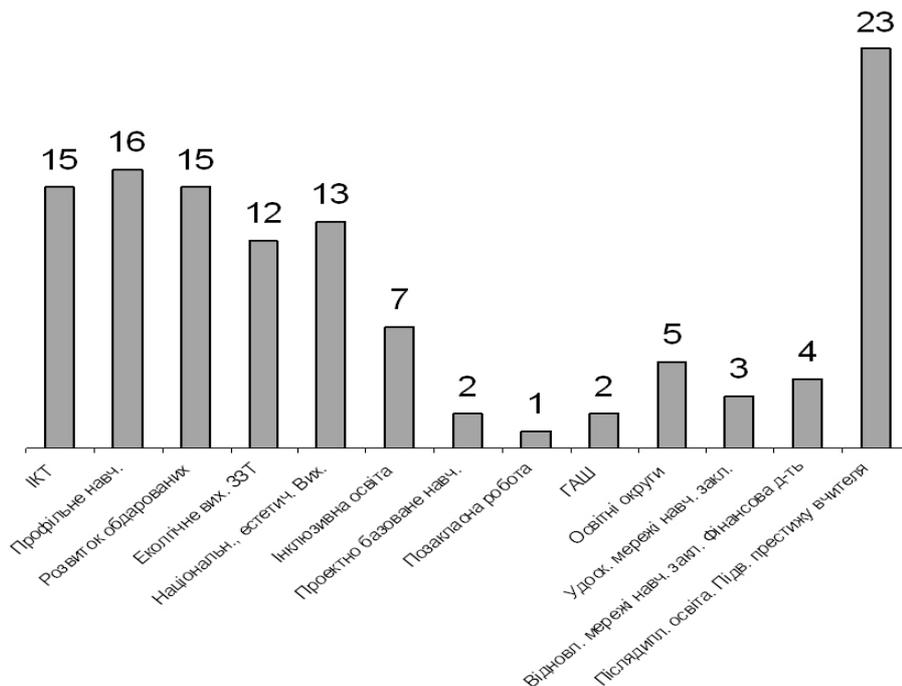
Довідка містить принаймні 7 випадків дублювання інформації (повторюється інформація про інноваційні технології в областях: Запорізькій, Дніпропетровській, Сумській, Миколаївській, Чернігівській, Донецькій).

Висновки

Проведення першої Всеукраїнської естафети педагогічних інновацій дає платформу для обміну досвідом освітян і шанс поживлення інноваційного руху в шкільництві України. Досвід організації такої естафети можна співвіднести з досвідом ЄС (програми Евридика (1980), Сократ (1995), Леонардо да Вінчі (1994) та інші)³ щодо розвитку співробітництва й мобільності в країнах-членах, порівняння інноваційних ідей та перспективних практик як основи європейської кооперації у галузі освіти.

Аналіз довідки засвідчує той чи інший рівень активності просування кожного регіону України у сфері освітніх інновацій. Хоча треба враховувати, що моніторинг, яким є проведена естафета, висвітлює лише найосновніші досягнення регіонів, є неповним (як видно на прикладі описаного вище діалогу з обміну досвідом, що відбувся у Полтавській області).

Здобутком естафети стало те, що було "знайдено" кілька значних інноваційних досягнень на місцевому рівні. Хоча існують і недоліки. Проблемою є таке формулювання інноваційної ідеї її презентантами, яке не показує її суті, і це стосується досить значної кількості повідомлень. Тому при представленні досвіду роботи можна рекомендувати написання релізів приймаючою стороною з чітким називанням теми і сутності перспективного досвіду. Це доцільно врахувати при проведенні регіональних естафет у кордонах областей.

Діаграма 2. Групи інновацій в дошкільній, середній і післядипломній освіті України

³ Локшина О. І. Етапи розвитку стратегії Європейського Союзу у галузі освіти. Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/ITZN/em2/content/07loiuet.html>

Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі, управлінні, оцінюванні якості освіти

Використання всевітньої освітньої мережі «Партнерство в навчанні» для створення умов для творчої, науково-пошукової та дослідно-експериментальної роботи в ЗНЗ.	Сумська обл.
Школа-лабораторія інформаційних технологій Київського ОІПОПК.	Ірпінська ЗОШ І – ІІІ ст. № 13 Київської обл.
Обласна освітня мережа - проект "Формування єдиного інформаційного простору регіону".	Запорізька обл.
Функціонування інформаційних порталів та веб-сайтів у закладах освіти для створення єдиного освітньо-інформаційного середовища в області.	Полтавська обл.
Дослідно-експериментальна робота "Втілення інноваційних технологій у навчально-виховний процес на уроках природничо-математичного циклу загальноосвітньої школи".	ЗНЗ № 19 м. Ужгорода.
Проект «Інтершкола» (впровадження інноваційного механізму навчання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій на основі партнерства між освітніми закладами, недержавними установами і громадянським суспільством).	Херсонська обл.
Електронний обіг шкільної інформації для батьків та учнів.	Херсонська обл.
Пілотний проект організації освітнього онлайн-округу та відпрацювання системи взаємодії із освітніми центрами Південного регіону.	Овідіопольський НВК "Загальноосвітня школа – гімназія", Одеська обл.
Система проведення Інтернет-турнірів на всеукраїнському рівні.	Одеська обл.
Експериментальне запровадження моніторингових досліджень навчальних досягнень учнів в on-line режимі.	ЗНЗ Івано-Франківщини.
Створення електронної бази даних для викладання біології.	Хмельницький обласний спеціалізований ліцей-інтернат поглибленої підготовки в галузі науки.
Модернізація методичної та навчально-виховної роботи на засадах сучасних ІТ.	Луцький НВК (школа-ліцей) № 9.
Проведення відеоконференцій, здійснення швидкого дво- та багатостороннього зв'язку, забезпечення інформування місцевих органів управління, керівників навчальних закладів тощо завдяки високому рівню оснащення системи організації управління освітою.	Дніпропетровська обл.
Комплексний підхід до надання освітніх послуг та створення єдиного інформаційного освітнього простору.	Черкаська обл.
Реалізація моделі "Школа майбутнього" із застосуванням інформаційних технологій.	Одеська обл.

Профільне навчання

Система індивідуально-профільної освіти та програма "Школа – вищий навчальний заклад". Відхід від традиційних методик.	Експериментальний НВК "Школа майбутнього" м. Ялти.
Реалізація індивідуальної траєкторії розвитку кожного вихованця в навчально-виховному процесі.	Авторська М. П. Гузика експериментальна спеціалізована I – III ст. школа – комплекс № 3 м. Южного Одеської обл. (у структуру закладу входять багатoproфільні класи гімназії, ліцею, загальноосвітні та спортивні класи, групи коледжу, школа мистецтв).
Профільне навчання у старших класах, класи технологічного профілю. Надання разом з атестатом про повну загальну середню освіту свідоцтва про отримання робочої професії.	ЗНЗ № 159 ім. В. В. Лобановського м. Києва.
Диференціація форм і змісту навчання в умовах багатoproфільної гімназії.	Києво-Святошинська районна класична гімназія, лабораторія особистісно орієнтованого навчання КОШОПК.
Профільність у навчанні як траєкторія розвитку економіки, науки, культури міста.	Комунальний заклад "Обласна спеціальна школа-інтернат II-III ступенів "Обдарованість" Харківської облради.
Модель багатoproфільного навчання з поглибленим вивченням трудового навчання, система поєднання допрофільної та професійної підготовки учнів.	НВК (загальноосвітня школа № 2 – центр позашкільної освіти – ПТУ) м. Южного Одеської обл.
Модель договірних відносин між учасниками навчально-виховного процесу, об'єктами соціально-економічної інфраструктури міста.	НВК (загальноосвітня школа № 2 – центр позашкільної освіти – ПТУ) м. Южного Одеської обл.
Модель багатoproфільного навчання в умовах сільської місцевості.	Кам'янський НВК "Загальноосвітня школа I – III ступенів – гімназія" Одеської обл.
Безперервна економічна освіта: пошук та впровадження найкращих варіантів програм та методів профільного та допрофільного навчання.	Гімназія "Інтелект" м. Горлівки Донецької обл.
Організація профільного навчання за індивідуальними освітніми траєкторіями.	Миколаївська спеціалізована школа I – III ступенів мистецтв та прикладних ремесел, експериментальний навчальний заклад Всеукраїнського рівня "Академія дитячої творчості", Авторська школа Ганни Матвєєвої. Сумська обл.
Профілізація старшої школи.	Кримська гімназія-інтернат для обдарованих дітей Міністерства освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим.
Білінгвальне навчання з поглибленим вивченням іноземних мов.	Волинська обл.
Профільне навчання.	Рівненська обл.
Профільне навчання.	Кіровоградська обл.
Упровадження профільного навчання.	Сумська обл.
Реалізація допрофільного навчання.	
Розвиток обдарованих дітей	
Проект «Інтелектуальний розвиток дітей дошкільного віку».	ДНЗ № 35 «Віночок» м. Вінниці.
Інтелектуальні олімпіади для старших дошкільників.	м. Мукачеве.
Створення гімназії-інтернату для обдарованих дітей як центру розвитку цілісно обдарованої особистості та організації навчання за особистісно орієнтованими технологіями.	Кримська гімназія-інтернат для обдарованих дітей Міністерства освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим.

Експериментальна робота "Створення розвивального середовища для математично обдарованих учнів початкової школи".

Комплексно-цільова програма «Обдаровані діти»

Літня школа для обдарованої учнівської молоді (для переможців Всеукраїнських учнівських олімпіад із базових дисциплін).

Освітнє середовище для розвитку обдарованості: оздоровчий комплекс, індивідуальний робочий план, авторські програми, інтегровані курси, допрофесійна підготовка, система виховної роботи, науково-дослідницька робота, школа повного дня та система роботи з обдарованими дітьми.

Особистісно орієнтоване навчання, модульно-рейтингова технологія, творча діяльність учнів за підтримки вчителів та науковців.

Розвиток творчих здібностей інтелектуально обдарованих старшокласників, підготовка їх до науково-практичної діяльності.

Система пошуку, відбору та роботи з обдарованою сільською молоддю в Обласному педагогічному ліцеї для обдарованої сільської молоді.

Система роботи з обдарованою молоддю з природничо-математичних дисциплін.

Створення ситуації успіху: авторські навчальні плани та програми, спрямовані на багатогранний розвиток обдарованих дітей.

Управління розвитком обдарованості учнів в умовах навчально-виховного комплексу.

Робота з творчою та обдарованою молоддю, функціонування олімпіадної школи при обласному інституті післядипломної освіти.

Мережа навчальних закладів для обдарованої молоді.

Миколаївський муніципальний колегіум Миколаївської міськради.

Ужгородська загальноосвітня спеціалізована школа-інтернат із поглибленим вивченням окремих предметів Закарпатської облради.

Миколаївська обл.

Гімназія біотехнологій № 177 м. Києва.

Економіко-правовий ліцей м. Києва (працюють творчі групи).

Багатопрофільний ліцей при Донецькому національному університеті (одночасно є навчально-виховним закладом і науково-дослідною лабораторією, генерує й апробує педагогічні та управлінські інновації).

Обласний педагогічний ліцей для обдарованої сільської молоді Чернігівської обл.

Рішельєвський ліцей м. Одеси.

Загальноосвітній спеціалізований санаторний інтернатний заклад II-III ст. «Ерудит» для обдарованих дітей м. Донецька.

Щасливський НВК Київської обл.

Луганська обл.

Хмельницька обл.

Екологічне виховання. Здоров'язбережні технології

Екологічне виховання. Формування гуманної взаємодії дитини з природним довкіллям. Екологічні стежини.

Упровадження технології ціннісного ставлення до власного здоров'я у дітей старшого дошкільного віку в дитячих садках.

Здоров'язбережні технології.

Здоров'язбережні технології.

Здоров'язбережні технології.

Здоров'язбережні технології.

Олександрійський ДНЗ № 1 Вознесенського р-ну Миколаївської обл.

Черкаська обл.

ДНЗ «Орлятко» с. Чистеньке Сімферопольського району Криму.

ДНЗ № 801 Києва.

ДНЗ – центр розвитку дитини «Росинка» Київської обл.

ДНЗ № 35 «Віночок» м. Вінниці.

Здоров'язбережні технології.	Миколаївський ДНЗ № 148.
Здоров'язбережні технології.	Баштанський ДНЗ «Віночок» Миколаївської обл.
Виховання здорової і компетентної особистості, створення рівних стартових умов для навчання в школі дітей старшого дошкільного віку.	Волинська обл.
Здоров'язбережні, здоров'яформувальні і здоров'язміцнювальні технології у навчально-виховному процесі.	Чернігівська обл.
У кожному районі області – "Школа безпеки" з метою набуття дитиною практичних навичок поведінки в надзвичайних ситуаціях.	Київська обл.
Енергозбережні технології.	Одеська обл.
Національне, естетичне виховання, міжкультурна освіта	
Національне виховання дошкільників на засадах ідей Софії Русової.	Навчальний заклад № 13 м. Ніжина Чернігівської обл.
Авторська програма виховання дітей у полікультурному середовищі "Виховання культурою".	ДНЗ № 35 "Віночок" м. Вінниці.
Експериментальна робота "Формування національної свідомості учнів колегіуму засобами кобзарського мистецтва".	Миколаївський муніципальний колегіум Миколаївської міськради.
Технології патріотичного виховання учнів засобами музейної педагогіки.	Черкаська обл.
Художньо-естетичне виховання.	Гімназія гуманітарно-естетичного профілю № 31 м. Чернігова
Формування складових особистості вчителя, учня, "Школи діалогу культур", культури випускника школи.	Горлівський НВК "Загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів № 14 – багатопрофільний ліцей "Лідер" Донецької обл.
Вивчення родоводу кожного учня і здійснення виховного впливу засобами етнопедагогіки з урахуванням педагогічного досвіду кожної сім'ї через символічну «клас-родину» – авторська система виховної роботи з формуванням національної свідомості і самосвідомості учнів, батьків, учителів.	Луцький НВК "Гімназія № 14".
Системне впровадження в навчально-виховний процес регіонального етнографічного компоненту.	Івано-Франківська обл.
Формування шанобливого ставлення до державної символіки, підтримка та розвиток національних традицій регіону.	Дніпропетровська обл.
Експериментальна апробація навчання учнів початкової школи материнською (болгарською) мовою з наступним переходом на навчання державною мовою.	Кам'янський НВК "Загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів – гімназія" Одеської обл.
Школа народних мистецтв.	Загальноосвітня школа № 82 м. Львова.
Освітній проект "Формування мовної та мовленнєвої компетенції дітей дошкільного віку в умовах полілінгвізму".	ДНЗ с. Кам'яниця Ужгородського р-ну Закарпатської обл.
Освітній проект "Формування мовної та мовленнєвої компетенції дітей дошкільного віку в умовах полілінгвізму".	ДНЗ с. Обава Мукачівського р-ну Закарпатської обл.

Інклюзивна освіта

Адаптація учнів до соціального середовища через проектне навчання та формування готовності до професійного самовизначення дітей з особливими потребами.	Волинська область.
«Інклюзія» (обласний цільовий проект).	Львівська обл.
Адаптація учнів до соціального середовища.	Луцький навчально-реабілітаційний центр.
Адаптація учнів до соціального середовища через проектне навчання до формування готовності до професійного самовизначення дітей з особливими потребами.	Ужгородська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I – III ст. Закарпатської облради.
Рівний доступ до якісної освіти для дітей з особливими потребами.	Дитячий будинок "Ромашка" Дніпропетровської облради (м. Нікополь).
Рівний доступ до якісної освіти для дітей з особливими потребами.	Білгород-Дністровський дитячий будинок змішаного типу для дітей дошкільного та шкільного віку.
Реалізація інклюзивної освіти, адаптація і соціалізація дітей із особливими потребами в ЗНЗ на засадах інтегративного підходу.	Луганська обл.

Проектно базована навчальна діяльність

Проектна діяльність та впровадження інноваційних методик в організації науково-дослідної та експериментальної роботи закладів нового типу.	Луганська обл.
Реалізація проектних технологій у ЗНЗ.	Київ.

Позакласна робота

Організація учнівських археологічних досліджень у рамках навчальної практики за сприяння наукових установ.	Полтавська обл.
--	-----------------

Громадсько активні школи

Організація повноцінної взаємодії педагогів і батьків у групах короткотривалого перебування в дошкільних навчальних закладах.	Запорізька обл.
Програма взаємодії педагогічного колективу та батьківської громадськості, спрямована на формування всебічно розвиненої гармонійної особистості.	Первомайський ДНЗ № 6 «Дзвіночок» Миколаївської обл.

Освітні округи

Робота освітніх округів.	Ріпкінський р-н Чернігівської обл.
Робота освітніх округів.	Сокальський р-н Львівщини/
Робота освітніх округів.	Новопраський освітній округ Олександрійського р-ну Кіровоградської обл.
Створення єдиного освітнього простору у межах сільського округу: раціональне використання навчально-методичної літератури, матеріально-технічної бази суб'єктів округу.	Жовтневий освітній округ № 2 Білопільського р-ну Сумської обл.
Діяльність освітніх округів.	Рівненська обл.

Удосконалення мережі навчальних закладів. Фінансова діяльність

Оптимізація мережі загальноосвітніх закладів.	Волинська обл.
Системне забезпечення доступності якісних освітніх послуг для населення у сільській місцевості.	Кіровоградська обл.
Збереження і розширення мережі позашкільних навчальних закладів.	Кіровоградська обл.

Розбудова й відновлення мережі закладів освіти

Проекти та програми відновлення роботи та будівництво дошкільних закладів.	Закарпатська обл.
Проекти та програми відновлення роботи та будівництво дошкільних закладів.	Волинська обл.
Програма відновлення роботи дошкільних навчальних закладів, що призупинили свою діяльність.	Департамент із гуманітарних питань Харківської міської ради,
Залучення коштів сільських та селищних рад для відкриття додаткових площ закладів освіти.	Київська обл.

Інновації щодо підвищення престижу праці вчителя, післядипломної освіти та підвищення кваліфікації педагогічних працівників

Популяризація передового педагогічного досвіду.	Сумська обл.
Створення школи професійної майстерності для керівників навчальних закладів та установ з основ управлінської майстерності, маркетингу.	Чернівецька обл.
Матеріальне стимулювання педпрацівників за фактичними результатами досягнень учнів та вихованців.	Івано-Франківська обл.
Безкоштовні Інтернет-технології в післядипломній освіті педагогів.	Полтавський ОІППО.
Курси підвищення кваліфікації на базі навчальних закладів.	Полтавський ОІППО.
Навчання вчителів в Інтернет-режимі та функціонування "телефону довіри".	Херсонська обл.
Модель моніторингу ефективності курсів підвищення кваліфікації педагогічних та керівних кадрів області.	Миколаївська обл.
Особистісно зорієнтована система професійного зростання вчителів.	Кирнасівська загальноосвітня школа I – III ст. Вінницької обл.
Перехід на сучасні програми підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних працівників у сфері використання ІКТ на рівні європейських стандартів.	Миколаївська обл.
Єдине освітнє інформаційне середовище для навчальних закладів та установ освіти області.	Миколаївська обл.
Підвищення статусу педагогічного працівника: обласна педагогічна премія імені Августина Волошина обсягом п'ять тис. грн.	Закарпатська обл.
Підготовка фахівців «на високотехнологічному сучасному рівні» як фундамент інноваційної педагогічної діяльності.	Нікопольське педучилище Дніпропетровської обл.
Програма підвищення престижу праці вчителя на 2011 – 2015 рр.	Автономна Республіка Крим.
Проект "Дворічне стажування молодих спеціалістів галузі освіти при Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти".	Миколаївська обл.
Проект "Створення системи безперервного підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом запровадження кредитно-модульної форми навчання".	Харківська академія неперервної освіти

Тестування керівників навчальних закладів у режимі on-line з питань управлінської діяльності.	Чернівецька обл.
Система взаємостосунків із школами країн Західної Європи та досвіду стажування учителів за кордоном.	Спеціалізована загальноосвітня школа I – III ст. № 1 із поглибленим вивченням іноземної мови м. Горлівки Донецької обл.
Система засобів стимулювання педагогічного колективу до інноваційної діяльності.	Баштанська гімназія Миколаївської обл.
Системне впровадження та ефективне використання ІКТ у здійсненні освітньої, наукової та управлінської діяльності; інформаційна взаємодія установ освіти та учасників навчально-виховного процесу шляхом створення системи сайтів та формування мережних предметних спільнот).	Миколаївська обл.
Паспорт учителя: внесення даних про діяльність педагога в міжкатегорійний період.	Сокальський районний методкабінет Львівської обл.
Володіння комп'ютерними технологіями – один із головних критеріїв атестації педагогічних працівників.	
Банк комп'ютерних уроків учителів.	Сокальський районний методкабінет Львівської обл.
Робота окружних психолого-педагогічних консультативних пунктів.	Сокальський районний методкабінет Львівської обл.
Щорічний Всекримський конкурс педагогічних інновацій, за результатами якого видається збірник.	Автономна Республіка Крим.

Стаття надійшла в редакцію 5.09.2011 ■

Бібліографічний опис цієї статті:

Стоцька О. В. Бліц-аналіз педагогічних інновацій української освіти: за підсумками Всеукраїнської естафети "Нові горизонти української школи" / Олена Вікторівна Стоцька // *Постметодика*. – 2011. – № 4. – С. 18–29.